

Toni Turull i Creixell(*)

per Joan Cuscó

"Jo sóc un producte de l'Espanya negra"

Toni Turull

Toni Turull havia fet unes escapades per "seguir" els passos del seu besavi Pere Turull i Sallent, en el Sabadell-bressol de la seva nisaga. Se sentia mig sabadellenc per un altre parent, també de parentela il·lustre; ens referim a Joan Oliver i Sallarés, el Pere Quart amb el qual tant s'estimaven i s'admiraven. Toni Turull es lligava, per aquests parentius, amb la nostra ciutat.

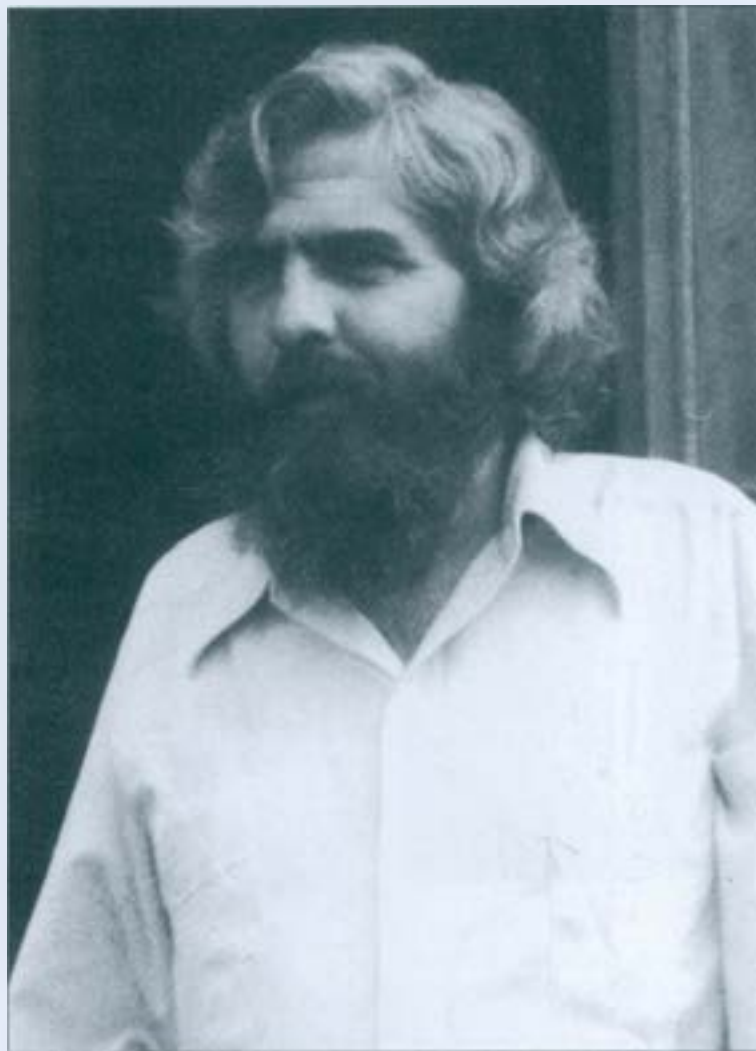
Ho palesen fets ben testimonials. Ell venia a la ciutat dels seus avantpassats per cercar-hi informació de tota mena per a fer la història del seu famós parent, "el rico catalan", aquell industrial tèxtil del segle XIX, "proteccionista decidit, monàrquic de conveniència, que havia recollit la reina Isabell II a casa seva", la casa Turull que avui és el Museu d'Art i en la qual encara es serveixen testimonis d'aquell temps...

Toni Turull visità la casa pairal, consultà documents referents a la seva família, indagà, s'informà a través d'uns i d'altres per acomplir el seu propòsit de fer un treball exhaustiu sobre els Turull.

Per aquest motiu les seves visites a Sabadell havien estat sovintejades, quan deixava el seu estimat Bristol, on anà el 1964 per exercir de professor universitari de llengua castellana i on impartí el català. Allà hi ha acabat, malauradament, els seus dies, el 30 de gener...

***

Fou el setembre del 1978 que amb motiu d'una de les seves visites a la nostra ciutat vaig contactar amb ell i vam passar unes hores junts; vaig acompanyar-lo a la casa Turull i vam parlar de les seves coses, dialogant obertament dels seus propòsits, dels seus afanys, projectes i inquietuds, i dels seus viatges pel Caribe, la seva estimada Cuba... Em va conquistar la seva afabilitat; vam parlar del diví i de l'humà... Era un conversador amè i divertit, molt agut, i subtilment flemàtic. (Aquell seu accent lleugerament anglès...).

Ara, amb motiu del seu traspàs i per fer una evocació "in memoriam" he rellegit la *Sembiança* que es publicà en el número 5 del *Quadern* (novembre-desembre 78). He reviscut aquells moments... Em sembla que En Toni surti de les pàgines escrites i esdevingui interlocutor viu... Però, no, és invenció literària, senzillament invenció...

Ens ha llegat la seva obra: la publicada, la inèdita i la inacabada... A més d'e-

lla, ens ha llegat el bon record d'aquest Turull, amb barba més apostòlica que romana, que tenia molta vida al davant, rica i plena... (Havia dit que li agradaria morir "sense empenyar"...).

Ell ha mort a la blanca Albió, deixant moltes pàgines en blanc...

(*)(Barcelona 1933 - Bristol 1990)

ARQUITECTURA D'INTERIORS
DISSENY A MIDA

Croquis

RONDA ZAMENHOF N° 151
T. 7265650 SABADELL

FONTSERE

ARTICLES PELL I VIATGE

Sant Quirze, 38
Tel. 725 85 41
SABADELL

MODAS
Pinol
SABADELL

Modista

Sant Ferran, 66 - Tel. 710 59 40
SABADELL